

	Центральнoукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		Філософії та методології науки			
		Статус дисципліни: нормативна			
Галузь знань		03 Гуманітарні науки			
Спеціальність		032 Історія та археологія			
Освітня програма		«ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ»			
Рівень вищої освіти		третій (освітньо-науковий)			
Форма навчання		денна			
Курс		I курс			
Семестр		1,2 семестр			
Обсяг дисципліни для денної/заочної форми навчання	Кредити	3	Години	90	
	Лекційні			16	
	Практичні/семінарські			14	
	Лабораторні			0	
	Самостійна робота			60	
Семестровий контроль		Залік (1 семестр)/екзамен (2 семестр)			
Викладач		Харченко Ю.В. – доктор філософських наук, професор			
Контактна інформація		kharchenkojv@gmail.com			
Кафедра		кафедра філософії, політології та психології			
Факультет		історії, бізнес-освіти та права			
Предмет навчання (Що буде вивчатися)		<p>Пререквізити. Курс «Філософія та методологія науки» спрямований на засвоєння найважливіших питань філософії науки, методології науки, теорії пізнання. В процесі вивчення курсу особлива увага приділяється методологічним питанням, які мають велике значення для майбутніх учених, які працюватимуть у різних галузях наукового знання. Курс включає основні положення актуальних сьогодні у філософії методологій науки.</p>			
Мета (Чому це цікаво/потрібно вивчати)		<p>Метою навчання є ґрунтовна підготовка майбутніх аспірантів у сфері філософії та методології науки, а також у сфері філософії пізнання, що передбачає поглиблення вже здобутих при вивченні фундаментальних філософських дисциплін навичок філософської рефлексії та активне їх залучення до науково-пізнавальної діяльності.</p>			
Компетентності		<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 1. Здатність до критичного аналізу й оцінки сучасних наукових досліджень, генерування нових ідей під час вирішення дослідницьких і практичних завдань, комплексних та інноваційних проблем.</p> <p>ЗК 3. Здатність створення та інтерпретації нових знань через наукове дослідження або інші передові вчення такої якості, що відповідають вимогам національного та міжнародного рівнів, до діяльності в інтернаціональних дослідницьких групах.</p> <p>ЗК 4. Здатність до абстрактного та аналітичного мислення й генерування нових ідей (креативність) під час вирішення дослідницьких і практичних завдань, в тому числі і в міждисциплінарних галузях.</p> <p>ЗК 5. Готовність дотримуватись етичних норм у професійній діяльності.</p> <p>ЗК 6. Здатність до самоорганізації, планування й розв'язання</p>			

задач власного професійного й особистого зростання.
 ЗК 8. Здатність знаходити, обробляти та критично аналізувати інформацію з різних джерел.
 ЗК 11. Здатність до розроблення та управління проектами.
Фахові компетентності:
 ФК 2. Готовність до міждисциплінарних досліджен та залучення методик інших наук.
 ФК 3. Здатність застосовувати уміння критичного аналізу, оцінки і прогнозування нових та складних ситуацій.
 ФК 4. Здатність розробляти та реалізовувати власні науково-дослідні проекти, які дозволяють розв'язувати значущі наукові, соціальні, культурні, етичні проблеми і дають можливість переосмислити і створити нове знання.
 ФК 8. Здатність дотримуватись етичних і моральних норм, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.
 ФК 11. Готовність до роботи з ресурсами, необхідними для докторського дослідження.

**Програмні результати
 (Чому можна навчитися)**

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти зможуть:
 ПРН 1. Здатність до пошуку, аналізу та самостійної класифікації сукупності джерел, достатньої для реалізації дисертаційного дослідження.
 ПРН 3. Уміння оперувати основними концепціями, теоріями, проблемами філософії й методології науки і застосовувати їх у власних дослідженнях та/або під час науково-педагогічної діяльності.
 ПРН 5. Уміння оцінювати ступінь висвітлення основних аспектів наукової проблеми та обґрунтовувати потребу її подальшої розробки.
 ПРН 6. Готовність застосовувати основні наукові підходи і методи науково-дослідної діяльності; методи критичного аналізу й оцінки сучасних наукових досягнень під час розв'язання дослідницьких і практичних завдань, у тому числі й у міждисциплінарних галузях.
 ПРН 7. Здатність застосовувати різні види письмових та наукових текстів; розуміти зміст складних текстів з наукових проблем, у тому числі вузькоспеціальних, стилістичні особливості оформлення результатів дослідження у письмовій і усній формі.
 ПРН 8. Здатність проектувати та переконливо представляти групі фахівців проект науково-дослідної роботи для вирішення важливої проблеми в галузі.
 ПРН 9. Здатність дотримуватись етики наукових досліджень та принципів академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.
 ПРН 10. Здатність презентувати результати дослідження у фаховому середовищі (конференції, круглі столи, наукові семінари) та широкому загалу (презентації, науково-популярні заходи та публікації).
 ПРН 11. Здатність завершити оригінальне наукове дослідження у вигляді дисертаційної роботи, заснованої на критичному аналізі джерел і синтезі наукових ідей та нових знань, і забезпеченій необхідним науковим апаратом.
 ПРН 13. Здатність інтегрувати власні науково-дослідні напрацювання до навчально-методичної роботи.

<p>Зміст дисципліни</p>	<p>Лекція 1. Роль та призначення науки. Наука як предмет філософського дослідження.</p> <p>Лекція 2. Становлення наукового знання в історії філософії.</p> <p>Лекція 3. Становлення і розвиток сучасної науки. Основні періоди.</p> <p>Лекція 4. Структура наукового знання.</p> <p>Лекція 5. Розвиток наукового знання.</p> <p>Лекція 6. Наука як фундаментальна соціальна практика.</p> <p>Лекція 7. Науки як сфера етики.</p> <p>Лекція 8. Наука як явище культури.</p> <p>Лекція 9. Методологія наукового дослідження.</p> <p>Лекція 10. Рівні наукового пізнання.</p> <p>Лекція 11. Вплив філософії на формування наукової картини світу.</p> <p>Лекція 12. Синергетика та наука.</p> <p>Лекція 13. Значення наукової раціональності як філософської проблеми.</p> <p>Лекція 14. Метод і методологія. Класифікація методів.</p> <p>Лекція 15. Методологія індуктивізму.</p> <p>Лекція 16. Методологія фальсифікаціонізму.</p> <p>Лекція 17. Методологія конвенціоналізму.</p> <p>Лекція 18. Методологія історизму.</p>
<p>Критерії оцінювання роботи студентів</p>	<p style="text-align: center;">Критерії виставлення балів</p> <p>Критеріями оцінки є: виконання письмових завдань</p> <ul style="list-style-type: none"> • повнота розкриття питання; • системність, логічність, уміння формулювати висновки; • акуратність оформлення письмової роботи. <p>Максимальний бал за виступ з питань певної теми на семінарському занятті – 10 балів.</p> <p>До 15-ти балів аспірант може отримати за виконані завдання самостійної роботи з певної теми, з урахуванням якості, повноти виконання завдання.</p> <p><u>35 балів</u> аспірант може отримати за індивідуальне науково-дослідне завдання.</p> <p>За виконання контрольних робіт аспірант отримує бали, які враховуються в процесі розрахунків підсумкової семестрової оцінки:</p> <p>Максимальна кількість балів – 40 (1-ша робота), 30 (2-га робота).</p> <p>Результати контрольних робіт доводяться до відома аспірантів не пізніше ніж через два робочі дні після їх виконання.</p> <p>Перескладання контрольних робіт допускається в терміни, визначені викладачем, під час поточних консультацій.</p> <p style="text-align: center;">ПІДСУМКОВИЙ (СЕМЕСТРОВИЙ) КОНТРОЛЬ</p> <p>З дисципліни «Філософія та методологія науки» передбачена така форма семестрового контролю, як залік, який проводиться наприкінці I семестру та екзамен, наприкінці II семестру.</p> <p>Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного контролю. Залік виставляється за результатами роботи впродовж усього семестру.</p> <p>Усім аспірантам, які повністю виконали навчальний план і позитивно атестовані з цієї дисципліни (набрали не менше 60 % від 100 балів), сумарний результат семестрового контролю в балах та дворівневою шкалою «зараховано», «не зараховано», за шкалою ECTS заноситься у Відомість обліку успішності, Залікову книжку. У випадку отримання</p>

	менше 60 балів (FX,F) за результатами семестрового контролю, аспірант обов'язково здійснює перекладання для ліквідації академзаборгованості.
Політика курсу	<p style="text-align: center;">Вимоги викладача</p> <p>1. Засвоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій та семінарських занять, виконання самостійної роботи, написання.</p> <p>2. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Як виняток допускається перекладання завдань.</p> <p>3. Якщо студент відсутній із поважної причини, або бажає підвищити бал за різні види робіт (семінарське заняття, самостійну роботу) він має можливість здати виконані завдання на на консультації.</p>
Інформаційне забезпечення	<p><i>Інформаційні ресурси:</i></p> <p>1. Освітній портал ТДАТУ – http://op.tsatu.edu.ua - Наукова бібліотека ТДАТУ – http://www.nip.tsatu.edu.ua/biblioteka/</p> <p>2. Сайт кафедри суспільно-гуманітарних наук – http://www.tsatu.edu.ua/shn/</p> <p>3. Сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського – http://www.nbuv.gov.ua</p> <p>4. Сайт Українського філософського фонду – http://www.philosophy.ua</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p style="text-align: center;">Рекомендована література для опрацювання</p> <p><i>Підручники:</i></p> <p>Білецький І.П. Філософія науки (Навч. Посіб.) / І.П.Білецький, О.М.Кузь, В.Ф.Чешко. Х.: ХНЕУ, 2005. 128 с.</p> <p>Добронравова І.С. Новітня філософія науки (Підручник для студ.філос.ф-тівун-тів і аспірантів / І.С.Добронравова, Т.М.Білоус, О.В.Комар. К. Логос, 2009. 244 с.</p> <p>Максюта М.Є. Філософія науки (Навч.посіб.для підгот. Магістрів в агр. вищих навч. закл. III-IV рівнів акредитації за усіма напрямками підгот.) К.: Урожай, 2004. 418 с.</p> <p>Попович М. Наука шукає надійних фортець. Філософія науки. Навчальний посібник. 2-ге вид., виправлене та доповнене у двох частинах. Частина 2. Хрестоматійні матеріали. Упоряд. Сторожук С.В., Гоян І.М., Данилова Т.В., Матвієнко І.С. ІваноФранківськ: Г.М. Кушнір. 2018. С. 183–187.</p> <p>Пікашова Т., Шашкова Л. Що є знання? Філософія науки. Навчальний посібник. 2-ге вид., виправлене та доповнене у двох частинах. Частина 2. Хрестоматійні матеріали. Упоряд. Сторожук С.В., Гоян І.М., Данилова Т.В., Матвієнко І.С. Івано-Франківськ: Г.М. Кушнір. 2018. С. 39–47.</p> <p>Семенюк Е.П. Філософія сучасної науки і техніки: (Підр. для студ.вищихнавч. закл.) / Е.П.Семенюк, В.П.Мельник. Л.: Світ, 2006. 152 с.</p> <p>Філософія науки (Конспект лекцій для аспірантів, пошукувачів та магістрів) / Національний технічний ун-т України «Київський політехнічний ін-т»/ В.М.Пронський, С.М.Комунаров (уклад.). Київ,1997. 200 с.</p> <p>Фірсова Л.В. Філософія науки (Навч. посіб. для студ.вищих навч. закл.) / Л.В.Фірсова, І.П.Черних, Я.М.Білик; Л.В.Фірсова(ред.). Х.: «Нове слово»,2003. 335 с.</p> <p>Філософія науки та інноваційного розвитку (Навч.посіб.)/ Л.Чекаль (ред.), О.Павлова, С.Сторожук та ін. К.: Міленіум,2010. 340 с.</p>

